
Met de moed der wanhoop

TEKST EN TEKENING: OKKE GERRITSEN BEELD: ALEXANDER-KAUFMANN

Mijn beest, mijn wanhoop. Het heeft zich lang verborgen. In de riolen, diep onder de grond. In de krochten van de aarde waar het licht niet komen kan. Daar volgde het mij, elke stap die ik deed, onvermoeibaar, klaar om aan te vallen, op elk moment.

Altijd voelde ik de aanwezigheid van het monster onder de oppervlakte. Soms diep weggestopt omdat het me lastig bereiken kon, maar soms ook héél dichtbij. Dan was ik als de dood dat het tevoorschijn zou komen, bezit van me zou nemen en alles en iedereen om mij heen zou verzwelgen in een golf van pure razernij.

Het soort razernij dat ik als klein kind in de ogen van mijn vader zag. Vlak voordat hij me achtervolgde op de trap naar boven. En ik me verstopte onder het bed om zijn klappen te ontwijken. God, wat was ik bang voor hem.

En wat was ik wanhopig toen ik ontdekte dat ik diezelfde razernij ook in me droeg. Ik heb er een vorm aangegeven, er een beest van gemaakt, en het verbannen naar de onderwereld. Daar waar niemand het zou kunnen

zien. Weggestopt, verborgen, geheim. Alleen ik wist wat voor monster er bij mij hoorde en ik heb er veel voor moeten doen en laten om dat zo te houden.

Het beest onder de grond bepaalde indirect en onbewust veel van mijn doen en laten. Ik ging gemakkelijk grenzen over. Heb mensen getergd, mijn ouders voorop. En de leraren op school als goede tweede. Ik verloor mezelf in de betovering van de nacht met alles wat daarbij hoort. Ik ging de strijd aan met het licht. Spuugde in het gezicht van de eeuwigheid, in de stille hoop ontmaskerd te worden. Hunkerend naar bevrijding van de wanhoop die altijd op de loer lag. Een uitputtingsslag.

Het beest kreeg vat op hoe ik naar andere mensen en het leven keek. Met wantrouwen. Vanuit de vaste overtuiging dat ik uiteindelijk toch alleen zou komen te staan en het zelf zou moeten oplossen. Langzaam vormde ik een steeds cynischer mensbeeld, ging denken in hokjes van goed en fout. Ik was zo bang, maar verborg dat onder een gepantserd harnas van

woede. Ik werd steeds bozer op de wereld. En het Beest werd groter en sterker en enger.

Toch leek het er nooit op uit om mijzelf kwaad te doen. Sterker nog, het leek mij te willen beschermen. Het roerde zich in reactie op liefdeloosheid, angst, onrecht, wellust of gevaar. En op sommige cruciale momenten heb ik voor mijn gevoel zelfs mijn leven te danken gehad aan de aanwezigheid van dit duistere schaduwwezen.

Zo kan ik me nog goed herinneren hoe ik als kind, ergens tussen de acht en tien jaar oud, werd geterroriseerd door een oudere jongen in de straat. Op een slechte dag had hij me meegenomen naar zijn kamer en de deur op slot gedaan. Hij stond achter me en probeerde me te wurgen. Hij was veel sterker dan ik. Als uit het niets kwam het beest naar boven en ik voelde de oerkracht door mijn aderen pompen. In één explosieve beweging stond ik op, en sloeg mijn belager van onderaf met volle vuist onder zijn kin. Ik zal de ontzetting op zijn gezicht nooit vergeten. De terreur was voor goed voorbij.

Toen ik 19 was en ik voor het eerst alleen op reis naar Azië was geweest, besloot ik dat martial-arts een goede uitlaatklep voor mij zouden zijn. Ik ontdekte hoe ik het beest tevorschijn kon laten komen in een context die gecontroleerd en duidelijk gekaderd was. Het was geoorloofd om het binnen die muren los te laten. Dat heeft onrust weggenomen en vertrouwen gegeven.

Vele jaren later, ik was inmiddels 34, volgde ik een opleiding voor gevorderde alpinisten. Ik ben een kind van de bergen, dus in mijn leven heb ik veel geleerd over hoe

je je veilig kunt verplaatsen in steeds hoger en mensonvriendelijker terrein. Tijdens deze specifieke opleiding kwam ik aan mijn grens.

Ik had de eerste top van een machtige berg met twee subtoppen bereikt. Het doel was de overschrijding van alle drie de toppen, bijna 4.000 meter hoog, verbonden via een messcherpe sneeuwgraat. Ik keek om me heen. Aan weerszijden een gapende leegte van meer dan een kilometer lucht in de diepte. Daar was de angst. Mijn maag trok zich samen en ik stond aan de grond genageld. Daar waar ik het altijd zo goed kende om tot

mijn tanden toe bewapend recht op mijn doel af te gaan, kon ik nu niets meer. Zelfs ademhalen leek te veel. Ik bevroor. Het beest stond op het punt om in te grijpen.

De opleidingsgids heeft dat denk ik goed gezien en wist beter dan ik zelf wat ik in me had. Hij spoorde me aan om in beweging te komen. Hij zou vooropgaan met mij dicht achter hem. Als ik zou vallen, zou hij langs de andere kant naar beneden springen. Het touw tussen ons in zou ervoor zorgen dat we allebei aan een andere kant van de graat zouden blijven hangen. Het idee alleen al!

Toen gebeurde het, ik kon het beest niet langer in bedwang houden. Al mijn angst, al mijn ondermijnende gedachten, alle chaos in mijn hoofd, alles verdween op het moment dat ik me overgaf aan de situatie en het beest de vrije ruimte gaf. Er waren geen alternatieven. Ik kon niet anders.

Met de moed der wanhoop kwam ik uit de verstarring. Stap voor stap, mijn wereld verkleind tot de meter voor mijn voeten, in hyper focus, volstrekt één met het moment en één met het beest. Wat een energie, wat een power! Ik kon er zowaar van genieten! Schijnbaar tijdloos ging dit voort tot ik op veiliger grond aankwam. Toen de ontlading, mijn lijf trilde, de tranen verborg ik achter mijn zonnebril, extase!

Als ik er zo over nadenk dan kan ik best een rijtje opsommen van momenten dat het beest zich op een positieve wijze heeft laten zien. Zonder uitzondering liep het, tot mijn eigen verbazing, goed met me af. En zolang ik niet direct bedreigd werd, ook met de eventuele anderen. Dat fascineert me nog steeds.

Toch bleef ik nog altijd bang voor deze primitieve energie die ik maar moeilijk kon beheersen. De angst voor dat wat er zou kunnen gebeuren als het beest zich zou manifesteren en alles over zou nemen. Het gevoel dat er iets in gang gezet zou worden waar ik geen controle meer over had, waar-

van ik de gevolgen niet zou kunnen overzien. Het maakte dat ik weerstand, conflict en confrontaties meer dan eens uit de weg ging maar er toch herhaaldelijk in verzeild raakte.

Ik had een geheim dat ik maar beter kon blijven verbergen, omdat toch niemand het zou begrijpen. Iedereen zou me afwijzen en zich van me afkeren als ze te weten zouden komen wie ik werkelijk was.

Alles veranderde toen mijn zoontje in mijn leven kwam. Hij heet niet voor niets Jonas. Naar de profeet Jona die zo bang was voor God dat hij op de vlucht ging, maar in zijn diepste wanhoop terugkeerde en ontvangen werd in de genade van de Schepper. Een prachtig mystiek en gelaagd verhaal dat onder mijn huid is gekropen.

Kort na de geboorte van Jonas ben ik bij Phoenix aan de driejarige begonnen. Daar werd ik voor het eerst uitgenodigd om actief contact te maken met het beest. Om het monster 'in de bek te kijken'. Wat een permissie! Het heeft een nieuw gebied met ongekende mogelijkheden geopend.

Ik heb geleerd dat de oorsprong van het beest veel verder teruggaat dan mijn eigen leven. Naar wat mijn lieve opa in de oorlog heeft meegemaakt. Ergens diep van binnen heeft mijn lijf dat altijd al geweten. De angst, onmacht en wanhoop van opa. De woede van mijn vader over zijn eigen

onvermogen om het voor zijn vader goed te maken. Een magische opdracht die is doorgegeven aan mij. Dat ik dit nu weet, geeft rust.

Wat overigens niet wil zeggen dat het werk klaar is. Het beest is er nog steeds. Groot verschil is wel dat het nu in mij mag wonen. Samen met het wanhopige jongetje van ooit. Ik verzorg ze met liefde en toewijding. Ze horen bij mij.

Ik ben nog steeds met regelmaat bang, kan enorm van dingen schrikken en dan de oude reflex naar boosheid voelen trekken. Gelukkig weet ik nu met heel mijn wezen dat er niets weg hoeft. Ik durf te vertrouwen op de kracht van het beest, ook al moet ik daarvoor wel dwars door de wanhoop, elke keer weer. En langs mijn vader, en langs mijn opa. Dat helpt.

Met mijn vader ben ik in het reine gekomen, we hebben elkaar gelukkig weer gevonden, ieder terug op zijn eigen plek. Ook Jonas kent inmiddels de oerdrift van het beest. Dat is confronterend om te zien, maar ik heb het met de beste wil van de wereld niet kunnen voorkomen. Daar is het te groot voor. Als hij eraan toe is vertel ik hem over zijn overgrootvader, mijn opa, en wat hij heeft meegemaakt. Over zijn opa, mijn vader, en over mij. We dragen dit samen door de generaties heen. En langzaam wordt het gewicht steeds iets lichter. 🐉